ons beider toestand moest ons overigens tot elkander brengen; want ook ik ben banneling *ten gevolge van een vergissing*. . . ." ,,Noem het liever van een misdaad, mijnheer!" riep Godureau uit met grappige verontwaardiging. ,,Een bloedverwant doen oplichten en hem naar Siberië zenden om hem van zijn aandeel in een erfenis te berooven!. . . . De graaf van Passig, uw neef, is een schurk." ,,Misschien," zei Nicolas, ,,maar daar hij machtig is aan het hof en ik een onbekend officier ben, zal hij van zijn slechtheid genot hebben zonder dat iemand er aan denkt hem aan te klagen en het eenige dat mij overblijft is mij als een wijsgeer in mijn lot te schikken. Ik heb dan ook van al mijn verwachtingen van de toekomst afgezien, van mijn hoop op bevordering. Met dit kleed van een lijfeigene heb ik getracht mij ook diens geest en gedachten eigen te maken; en het verstandigste, dat gij doen kunt, vader Godureau, is, er evenzoo over te denken! Zie, uw vriend Tom geeft u het voorbeeld van onderwerping."

Dat beroep op zijn hond scheen den ouden leeraar een andere richting aan zijn gedachten te geven. Hij keerde zich naar den poedel, die eenige schreden van hem af op zijn achterpooten zat en zijn meester strak aankeek.

,,Arme Tom!" zeide hij, ,,hoe zal hij het hier in dit afgrijselijke land gewoon worden?. . . . een hond, in het middelpunt der beschaving geboren, mijnheer!. . . . want ik heb hem van een dame gekregen, die naar het buitenland vertrok en die hem een uitstekende opvoeding heeft gegeven . . . Maar in hoeverre zal die opvoeding hem hier van nut kunnen zijn!"

Deze gedachte voerde den braven man weer tot zijn droevige overpeinzingen en al zuchtende streek hij den poedel met de hand over den kop.

Op dat oogenblik verschenen de officieren weder; men beval den bannelingen weer in het gelid te gaan staan en men bracht hen vervolgens naar de kwartieren, waar zij gedurende hun verblijf te Jekaterinaburg zouden vertoeven.

Reeds den volgenden morgen werden zij op de hoogte gebracht van de plaats hunner bestemming. Verscheidenen werden naar de mijnen van den Oeral gezonden, anderen naar de steppen om zich daar als kolonisten te vestigen. Nicolas en zijn lotgenoot vertrokken naar Beresof, waar men hun eindelijk hun bestemming zou meedeelen.

Nauwelijks waren zij daar aangekomen of zij kregen bezoek van den ontvanger der belastingen, Michel Kitzoff, die doorging voor den raadsman en den compagnon van den gouverneur.

Kitzoff was een zware man van kleine gestalte, met een ongunstig voorkomen en sluik haar, die al zijn zinnen deed vergezeld gaan van een spottend gegrijns en wiens afgedragen kleeren op verregaande gierigheid wezen.

Hij naderde de beide bannelingen en begon hen op sluwe manier te ondervragen. Maar Rozof, die reeds bij den eersten oogopslag een instinctmatigen afkeer voor den man gevoelde, gaf op al zijn vragen een zeer kort antwoord. Eindelijk vroeg de ontvanger hem welk verblijf men hem en zijn metgezel aangewezen had.

,,Wij wachten nog op het bevel," antwoordde Rozof. ,,Zoo! zoo!" hernam Michel; ,,men kan u naar het Oosten zenden. . . . onder de Tongoezen wellicht. . . . een land,waar brandewijn en boter onbekend zijn en waar men nooit last heeft van een hoogen ouderdom," voegde hij er met een spottenden lach bij.

Het zenuwachtige en boosaardige lachen van den ontvanger maakte Nicolas wrevelig en ongeduldig, maar hij wist zich te bedwingen en zei niets dan: ,,Waar andere menschen leven, kunnen wij dat ook." — ,,Ja, ja, dat is wel waar," hernam Kitzoff met een grijnslach, ,,als je zoo'n ferme kerel zijt, zouden we je ook nog Noordelijker kunnen zenden. . . . bij de Samojeden. Die kunnen je dan leeren op handen en voeten te loopen en al de bewegingen van de witte beren na te bootsen, ten einde deze tot de overtuiging te brengen, dat je tot hun familie behoort en ze op die wijze te lokken." ,,Ze te lokken? de witte beren? met welk doel, mijnheer?" riep Godureau uit. ,,Och met het doel ze te vangen, te dooden en op te eten, mijn waarde, anders niet. De witte beer is het wild der Samojeden; zij leven slechts van beren en van mos. . . . met een beetje vischtraan dat ze gebruiken voor een gemakkelijke vertering van een en ander."

De leeraar loosde een zucht van afschuw.

,,Overigens," ging Kitzoff voort, ,,zoudt ge u nog niet te beklagen hebben; waar zij ook wonen, de kolonisten zijn vrij en werken, als zij er zin in hebben. Maar men zou u voor de mijn van Bolchoïzavod kunnen bestemmen, waar men in zes maanden het werk moet verrichten, waar men er anders twaalf over doet. Ja, ja! de sterkste man kan het daar slechts drie jaar uithouden." — ,,Maar dan streeft men naar onzen dood!" riep Godureau uit, dien de bijzondere mededeelingen van den ontvanger vreeselijk deden ontstellen. ,,Dat is misbruik, een monsterachtig misbruik! Wij zijn toch niet veroordeeld om te sterven, noch onder in de mijnen noch tusschen ijsberen! Het kan toch niet de bedoeling zijn om ons op dergelijke wijze van het leven te berooven. . . . noch ik, noch Tom zijn in staat om ons daaraan te onderwerpen. . . . ik ben vijf en vijftig jaar mijnheer! Is het dan niet mogelijk zijn bezwaren in te brengen en is er dan hier niemand, die ons kan en wil beschermen?" — ,,Ik zou eens met den gouverneur kunnen spreken," zei Kitzoff knipoogend.

,,Werkelijk?" vroeg Godureau. — ,,En op mijn voorspraak zal hij u de plaats aanwijzen, die gij het liefst wilt." — ,,O, gij zult onze redder zijn, mijnheer!" riep de oude man uit, terwijl hij met innige dankbaarheid de vuile en slappe hand van den ontvanger greep.

Deze viel hem met zijn snijdenden grimlach in de rede. ,,Ja, ja," zei hij, ,,ik heb er op die manier al heel wat het leven gered. . . . en zij hebben mij daarvoor op de gebruikelijke wijze hun dank betuigd. . . . zie maar hier!" Hij haalde een kalfsleeren portefeuille voor den dag en nam daaruit eenige papieren, die hij beiden liet zien.

De schoonschrijver las: ,,*Ik verklaar hiermede aan Michel Kitzoff schuldig te zijn de som van twaalf roebels, die hij ten allen tijde kan opeischen.*"

Godureau keek den ontvanger verbaasd aan.

,,Twaalf roebels," herhaalde deze, die zich verbeeldde, dat de oude man zich over die som verwonderde; ,,ik kan mijn invloed voor niet minder aanwenden."

,,Dus is het een handel, dien gij ons voorslaat," hernam Godureau, die het nu eerst scheen te begrijpen. ,,Waarbij al het voordeel aan mijn kant is," voegde de ontvanger erbij. ,,'t Is mogelijk," zeide de leeraar, terwijl hij Kitzoff zijn papieren teruggaf; ,,maar ik kan mij niet verbinden een som te betalen, die ik niet bezit." — ,,Ik zal er wel voor zorgen, dat gij die som kunt betalen, zoowel als uw kameraad."

Rozof haalde de schouders op.

,,Begrijpt gij het?" vroeg Godureau. ,,Geheel en al," zei de jonge man; ,,de ontvanger zal die twaalf roebels afhouden van het jaargeld, dat de keizer ons toekent." ,,Kent de keizer ons dan een jaargeld toe?" — ,,En wij hebben niets te vreezen, noch den arbeid in de mijnen, noch het verbannen naar die verre streken, waarmee deze man ons bedreigt." ,,Waarom niet?". . . . ,,Omdat de politieke bannelingen de steden niet verlaten." ,,Zijt gij daar zeker van?" riep Godureau verlicht en verrukt uit. ,,maar wat vertelde dan die mijnheer?" ,,Die mijnheer," hernam Rozof op spottenden en verachtelijken toon, ,,hoopte vier en twintig roebels te beuren door ons bang te maken, zooals hij dat zeker met vele anderen gedaan heeft; maar dezen keer zal hij er geen plezier van hebben."

De ontvanger verbleekte; in zijn loensche blikken was toorn te lezen en zijn valsche lach deed het ergste vermoeden.

,,Wat! gij durft mij beleedigen!" stamelde hij; ,,heel goed. . . We zullen zien, wie het laatst lacht; ik zal een woordje met den gouverneur spreken." — ,,Ik hoop hem ook te zien," zei Nicolas, ,,en ik zal hem uw voorstel meedeelen."

Kitzoff barstte in een schaterlach uit.

De bedreigingen, die hij geuit had, werden weldra tot werkelijkheid. Niettegenstaande zij politieke bannelingen waren en ondanks hun tegenwerpingen en hun verzet, werden Rozof en Godureau den volgenden dag als vrije kolonisten naar de Noordelijke streken gezonden.

Voor hun vertrek werden zij voorzien van de noodige kleedingen der Ostiaken. Men voorzag hen van een leeren broek, die tot aan de knieën reikte, van slobkousen, die met een riem aan den broek werden vastgemaakt, van laarzen, die gemaakt waren van rendierpooten, eindelijk van een hemd van rendiervel, met het haar naar binnen en een handschoen aan iedere mouw. Vervolgens trokken zij over dat alles een kiel aan van bont en daar weer overheen een mantel, waarvan de kap voorzien was van de ooren van een rendier en omboord met hondenvel. Eindelijk een gordel met knoopen, waaraan een mes hing met houten heft in een leeren scheede.

Aldus toegetakeld, geleken de beide bannelingen zoo volkomen op twee beren, dat Tom blaffende achteruit week.

Men gaf hun elk een zes voet langen boog, voor de eene helft van berken-, en voor de andere van dennenhout, een koker gevuld met pijlen, sommige voorzien van ijzeren punten, andere zonder spits voor de sabeldieren en de eekhoorntjes.

Eindelijk na een afscheid dat Nicolas Rozof opgewekt trachtte te doen zijn, sloeg ieder afzonderlijk den weg in naar het kanton, dat hem aangewezen was.

II.

Wat wij tot nu toe van Nicolas Rozof hebben medegedeeld, moet den lezer voldoende geweest zijn om hem te doen begrijpen, dat wij met een energiek man te maken hebben, die zich niet gemakkelijk laat terneerslaan door de rampspoeden des levens.

Dadelijk bij aankomst op de plaats der bestemming, ontving hij de noodige werktuigen en men stond hem toe in het nabijzijnde woud pijnboomen te vellen voor het bouwen van een hut. Hij ontving vervolgens zaad, eenige rendieren en eenige schapen. Daarmede hield de edelmoedigheid van den keizer voor de bannelingen op; maar het was voldoende; zijn handigheid en zijn energie zouden wel voor het overige zorgen.

Hij begon met op beren, vossen, eekhoorns, elanddieren te jagen, welker huid hij aan de kooplieden van Beresof verkocht. Na geleerd te hebben van brandnetelvezels lijnen en netten te maken, legde hij zich op de vischvangst toe. Maar het meest winstgevende bedrijf was de jacht op de zwanen langs de oevers van den Obi. Tegen het einde van den herfst plaatste hij groote loodrechte netten op de open plekken van de bosschen aan den rivieroever; vervolgens joeg hij bij mistig weer op een schuit zwanen voor zich uit die een schuilplaats zochten in het woud en op hun tocht in de netten vastraakten.

Op deze en andere wijzen wist hij zich van het noodige te voorzien om op geregelde tijden te Beresof zijn belasting te gaan betalen aan den ontvanger Michel Kitzoff.

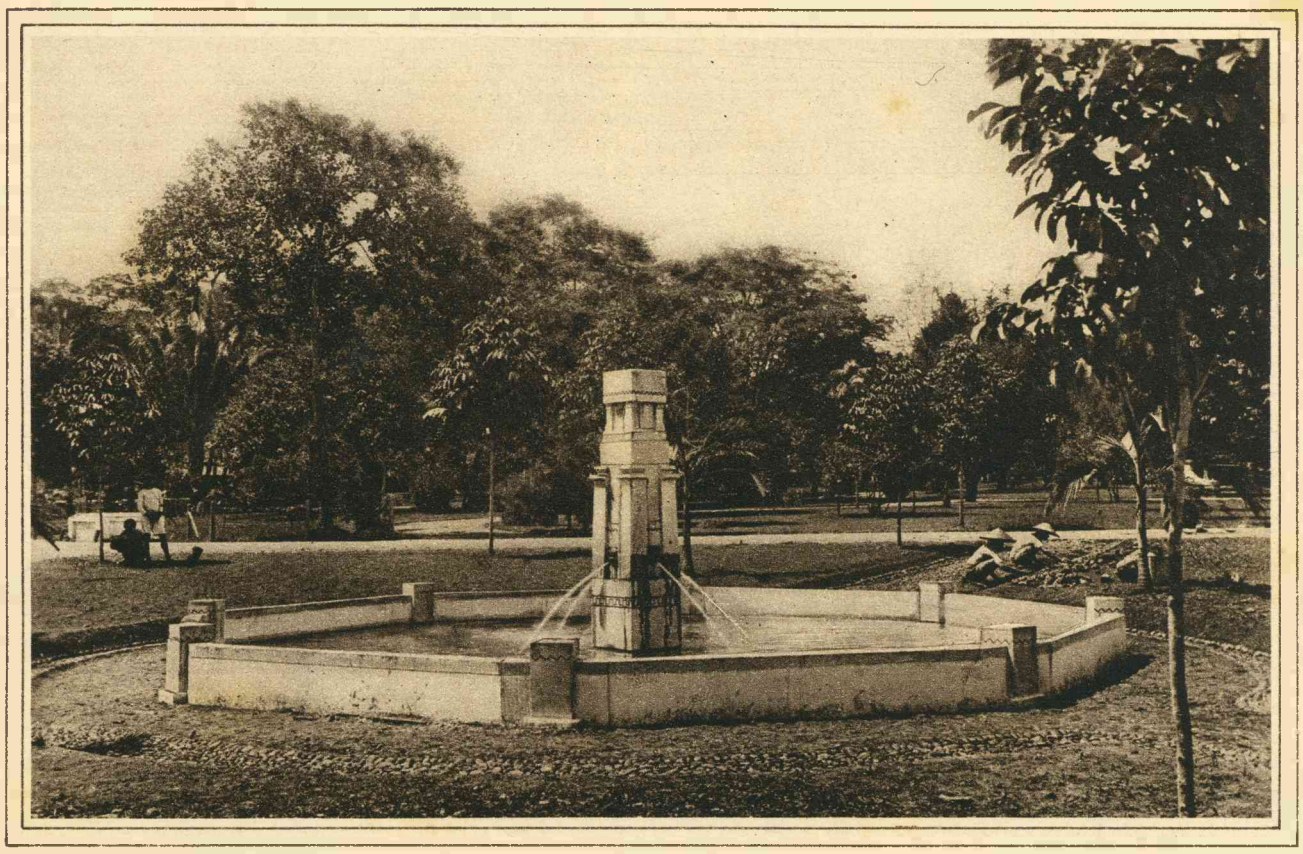
Deze, die de verachting niet vergeten was, die de jonge man voor hem had aan den dag gelegd, trachtte het hem op alle mogelijke wijzen lastig te maken, maar Nicolas kwam zijn verplichtingen steeds getrouw na en gaf niet de minste reden tot ontevredenheid. De ontvanger scheen dan ook eindelijk van alle wraakneming af te zien en veroorloofde zich alleen allerlei spotternijen, als hij den jongen man op zijn weg ontmoette. Deze trok zich daar echter niets van aan.

Op zekeren morgen verliet hij zijn hut met allerlei kostbaar bontwerk, dat hij aan Daniël Oldork wilde verkoopen. Hij sloeg dus den weg in naar Beresof, waar hij sedert langen tijd niet geweest was.

Het liep tegen het einde van September. De bladeren der berkeboomen, meegevoerd door een ijskouden Noordenwind, dwarrelden over de akkers; de wilde ganzen vlogen troepsgewijze naar Zuidelijker streken; alles kondigde de naderi g aan van strenge kou. In Siberië heeft de overgang van het eene tot het andere jaargetijde op snelle wijze plaats; eenige uren zijn voldoende om u van de schoone herfstdagen in den winter te verplaatsten: vandaag snijdt men gerst en twee dagen later liggen de velden bedekt met een dikke sneeuwlaag.

Rozof volgde den weg, die door pijntakken op gelijke afstanden geplaatst, als even zooveel bakens is aangewezen. Hij trok door dorpen, waar masten waren opgericht voorzien van smalle strooken papier en met een klein afdakje ter bescherming en waarop men allerlei keizerlijke bevelen kon lezen.

(Wordt vervolgd).

EEN MONUMENT TE BANDOENG.

Bij de herdenking van het 100-jarig bestaan van het Koninkrijk der Nederlanden en de hereeniging met ons geliefd Vorstenhuis, werd den 19den November 1913 door den Overste der Genie V. L. Slors in een gloeiende speech o.a. het volgende gezegd: „het feestcomité meende echter der Gemeente Bandoeng ook een blijvend aandenken aan het Jubileum te moeten aanbieden in den vorm van een monument, dat hier zal worden opgericht", enz. enz. Dat monument, waarvan dienzelfden morgen de eerste steen werd gelegd door Mevrouw Jansen, de echtgenoote van den Resident der Preanger Regentschappen, bestaat uit een monumentale fontein, ontworpen door den Bouwkundig-Ingenieur R. L. A. Schoemaker, Kapitein der Genie en is uitgevoerd in het fraaie lichtgele Bobos-trachiet uit de groeven van de Firma F. Buning te Cheribon. Hoewel verschillende omstandigheden hebben medegewerkt dat geen gevolg kon gegeven worden aan de woorden van Overste Slors: „moge de bouw voorspoedig gaan", kwam de opstelling der fontein toch eenige maanden geleden gereed. Zij is opgericht op een der meest bezochte punten der stad in de onmiddellijke nabijheid van het Pieterspark en vlak voor de Kweekschool voor Inlandsche onderwijzers. Als de om de fontein geplante palmen na eenige jaren flink zullen zijn opgeschoten, zal dit monument zeer zeker veel tot de verfraaiing van het plantsoen bijdragen.